

# ZKUŠEBNÍ ŘÁD PRO ZKOUŠKY RETRIEVERŮ

## ÚVOD

Plemena retrieverů se staly pevnou součástí české myslivecké kynologie. Tito lovečtí psi se těší zájmu jak myslivecké, tak i ostatní kynologické veřejnosti pro svou inteligenci a nadanost, což jim dává předpoklad pro jejich všestranné lovecké využití. Retrieveri jsou plemena se speciálním zaměřením na práci po výstřelu, zvláště pro aportování, mají specifickou schopnost zapamatovat si místo dopadu střelené zvěře. Cílem těchto zkoušek je posoudit retrievery při přinášení, jejich povahové vlastnosti, složit zkoušku lovecké upotřebitelnosti a zkoušet je ve stejném duchu jako v jiných zemích. Retrievery na zkouškách mohou posuzovat rozhodčí s kvalifikací pro zkoušky ohařů a malých plemen.

## Zkoušky vloh retrieverů - ZV

Zkoušky vloh odhalují vrozené vlohy psa, dále jsou potřebné z chovatelského hlediska, neboť pes ukáže vrozené vlastnosti, které ještě nejsou ovlivněné vyšším stupněm výcviku. Jsou důležité pro kontrolu výchovy a včasného započatí výcviku. ZV nekvalifikují retrievera jako lovecky upotřebitelného.

## Podzimní zkoušky retrieverů - PZ

Podzimní zkoušky kvalifikují retrievery k vyhledání, dohledání a přinesení usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné zvěře a psi budou mít složenou zkoušku lovecké upotřebitelnosti z výkonu na drobnou zvěř.

## Lesní zkoušky retrieverů - LZ

Lesní zkoušky kvalifikují retrievery k vyhledání, dohledání a přinesení usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné, tak i dosledu spárkaté zvěře a psi budou mít složenou zkoušku lovecké upotřebitelnosti z výkonu na drobnou i spárkatou zvěř.

## Speciální zkouška z vodní práce retrieverů - SZVPR

Na tomto druhu zkoušek prokazují retrieveri vyšší stupeň výcviku a upotřebitelnosti pro práci při lovech vodní zvěře. Vodní práce je doménou pro všechna plemena retrieverů a je vhodné, aby tyto zkoušky absolvovali. Na SZVPR posuzují rozhodčí s kvalifikací pro VZ. Tyto zkoušky kvalifikují retrievera pro loveckou upotřebitelnost na drobnou zvěř.

## Zkouška přinášení retrieverů - ZPR

ZPR je zkouška chovu, vlastností a výkonu. V ČR je pořádána jako mezinárodní se zadáváním titulu CACIT a Res.CACIT a je dvoudenní. Na této zkoušce retrieveri složí zkoušku z výkonu pro vyhledání, dohledání a přinesení usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné drobné zvěře. ZPR posuzují rozhodčí s kvalifikací pro VZ.

## Všestranná zkouška přinášení retrieverů - VZPR

VZPR je zkouška, kde retriever musí prokázat vyšší stupeň použitelnosti v lovecké praxi a také vyšší úroveň cvičitelů. Složením této zkoušky složil pes zároveň zkoušku z výkonu pro vyhledání, dohledání usmrcené, postřelené nebo jiným způsobem zraněné jak drobné tak i pro dosled spárkaté zvěře. Podmínkou účasti na těchto zkouškách je úspěšné absolvování PZ, LZ, SZVPR nebo ZPR. VZPR jsou zkoušky dvoudenní. Psi, kteří úspěšně absolvují VZPR, mají právo na záznam v plemenné knize a v průkazu původu jako „U“. Dále se mohou kvalifikovat na MSR. VZPR lze pořádat jako mezinárodní se zadáním titulů CACIT, Res.CACIT.

## **Mezinárodní Field Trials retrieverů - MFT**

Retrieveri jsou nepostradatelnými pomocníky myslivců, jako lovečtí psi při práci po výstřelu. Cílem MFT je vybrat nejlepší psy, kteří umějí dohledat střelenou a postřelenou zvěř a mají specifickou vlastnost retrieverů, zapamatovat si dopad střelené zvěře, prokazují iniciativu k práci a dobře aportují zvěř bez jejího poškození mačkáním.

Retriever na svém místě nebo u nohy vůdce se musí chovat klidně, aby se nechal navést na místo dopadu zvěře pokud to sám neviděl.

Tento zkušební řád vyhovuje předpisu F.C.I., který požaduje konat samostatně zkoušku přinášení na praktických honech a retrieveri tak prokazují loveckou upotřebitelnost. FT je možno provést v době povolených společných lovů na bažanty, kachny a zajíce. FT probíhá jako ploužení, obstavená leč nebo leč kruhová.

Žádný pes nemůže být klasifikován, pokud neaportuje z hluboké vody. Pokud nebyli psi v průběhu zkoušek zkoušeni z hluboké vody, musí se provést přinášení kachny z hluboké vody, případně i se studenou zvěří. Pokud není žádná voda k dispozici, musí vůdce prokázat, že pes absolvoval zkoušku, kde úspěšně aportoval kachnu z vody. Dokladem je soudcovská tabulka z dříve vykonaných zkoušek a známka z přinášení kachny z hluboké vody se opíše do tabulky MFTR.

Účast: MFT se může zúčastnit retriever ve věku nejméně 12 měsíců. Tento věk musí dosáhnout den před konáním MFT. Dalšími podmínkami účasti jsou úspěšně složené PZ, LZ, SZVPR nebo ZPR. MFTR se může maximálně zúčastnit 16 retrieverů.

Rozhodčí deleguje ČMMJ Praha na návrh chovatelského klubu, na každých 8 psů dvojici rozhodčích a jednoho vrchního rozhodčího. Na FT posuzují rozhodčí s kvalifikací pro VZ.

Delegace rozhodčích musí být uvedena v propozicích.

**Hodnocení práce:** vylosováním psů při zahájení se určí pořadí účastníků pro první kolo. Další kola a postup určí vrchní rozhodčí. MFTR se vždy ukončí rozstřelem o první 4 místa. K tomuto jsou přizváni všichni 4 psi, kteří mají ještě šanci zvítězit na MFT. Tito jsou seřazeni do jedné linie. Tento rozstřel je posuzován jako samostatná zkouška a psi dostanou tolik aportů, kolik rozhodčí uznají za nezbytné. O konečném výsledku rozhoduje celý sbor rozhodčích. Vítěz získá CACIT, druhý v pořadí Res.CACIT. CACT a Res.CACT dostanou nejlepší jedinci v I. ceně v každém plemeni. CACIT není nárokový titul a nemusí být udělen, jestliže tomu neodpovídá kvalita výkonu.

Vůdce se rozhodne, zda svého retrievera povede na řemeni nebo volně bez řemenu a obojku. Pes na řemeni musí být po celou dobu zkoušky naprosto klidný, nesmí řemen napínat ani se na něm zmítat, kňučet a štěkat. Pes volný nesmí během celé zkoušky vyrazit od nohy vůdce bez povelu s úmyslem přinést zvěř tak, že musí být zastaven povellem. Střelenou zvěř může retriever přinést jen na pokyn rozhodčího, nemusí s ní usednout, ale musí jí předat do ruky vůdci!

Během zkoušky se může retriever dopustit těžkých chyb a chyb vylučujících. Dopustí-li se pes těžké chyby nemůže již získat I. cenu.

**Těžké chyby:** úzkostlivá závislost na vůdci, hlasité povely, méně klidné chování na stanovišti, špatná schopnost zapamatování si místa dopadu střelené či postřelené zvěře, špatné vodění, lajdácké aportování, práce s malou iniciativou, nedohledání postřelené zvěře, kterou pes viděl padat, byl pro ní okamžitě vyslán a nedohledal jí ani následující pes a nepřinesl jí ani rozhodčí a nedohledání zvěře, kterou však za stejných podmínek dohledal následující pes nebo jí našel rozhodčí.

**Vylučující chyby:** volný pes vyrazí bez povelu pro zvěř, napínání řemenu, záměna zvěře, trestání psa, agresivní chování psa, mačkání zvěře, načínání, hrobaření, dopuštění se 2

těžkých chyb, kňučení, štěkot psa, strach z výstřelu, honění zdravé zvěře, lovení se zvěří v mordě, 2x nedohledání zvěře, kterou však za stejných podmínek dohledal následující pes nebo jí našel rozhodčí, odmítnutí vstoupit do vody a odmítnutí aportu nalezené zvěře. CACIT bude F.C.I. oficiálně uznán jen tehdy, když na MFTR startovalo nejméně 6 retrieverů. Kluby mohou pořádat také NFTR (národní FTR), kde se může zadat titul CACT, jestliže startovalo aspoň 6 retrieverů.

### **Mezinárodní soutěž retrieverů - MSR**

MSR je vrcholná mezinárodní soutěž retrieverů v ČR o titul „Všestranný vítěz retrieverů ČR 20..“. Uspěje-li vítěz v I. ceně obdrží titul CACIT a titul CACT. Druhý pes uspěje-li v I.ceně, obdrží titul Res.CACIT. Tituly CACT a Res.CACT se zadávají pro všechna zúčastněná plemena pokud získají I. cenu.

MSR se zúčastní maximálně 10 psů z ČR a 6 psů ze zahraničí. Retrieveri z ČR se kvalifikují na základě výsledků z VZPR, které pořádaly OMS, ČMMJ nebo chovatelské kluby v předcházejícím roce. Výběr psů provede pořádající chovatelský klub. Pokud se nepřihlásí 6 psů ze zahraničí, může být připuštěno více psů z ČR. Soutěží se podle zkušebního řádu pro VZPR.

MSR se pořádá každoročně a pořadateli jsou kluby retrieverů ve spolupráci s organizacemi ČMMJ. Kluby retrieverů se v pořádání pravidelně střídají.

Na všech zkouškách a soutěžích retrieverů na kterých se zadává titul CACIT nebo CACT, při rovnosti bodů na kterýchkoliv prvních 4 místech, musí vrchní rozhodčí akci ukončit rozstřelem. Podmínky rozstřelu předem určí a vyhlásí vrchní rozhodčí při zahájení soutěže.

### **Barvářské zkoušky - BZ**

Barvářské zkoušky kvalifikují retrievera jako lovecky upotřebitelného pro lov a dosled spárkaté zvěře, jejíž stopa je stará více než 12 hodin. Tyto zkoušky se zkouší podle ZŘ pro jezevčíky a teriéry nebo lovecké slídiče.

### **PŘEDMĚTY ZKOUŠEK:**

#### **Nos**

Kvalitu nosu posuzují rozhodčí v průběhu celých zkoušek. Rozhodčí posuzují nos tak, že zvažují všechny okolnosti, zvláště vzdálenost na jakou pes zvěř navěštil, jaké jsou dané povětrnostní podmínky, síla větru, vlhkost a teplota vzduchu, povaha terénu, porost apod. Jemný nos se ukáže rychlým nalezením zvěře, rychlou reakcí při navěštilí zvěře, rychlým zareagováním při ztrátě stopy na vlečce a jejím rychlým znovu nalezením.

#### **Paměť k aportu**

Tato disciplína je specifickou vlastností retrieverů. Zkouší se na poli nebo louce s porostem, který má odhozenou zvěř lehce zakrývat. Používá se bažant, králík, holub nebo kachna. Pes sedí nebo stojí volně vedle vůdce. Současně s výstřelem je asi 40 kroků před psem vyhozen do výšky jeden kus zvěře. Střelec stojí vedle rozhodčího, který vyhazuje zvěř. Pes s vůdcem pozorují vyhození zvěře. Pes musí zůstat klidný a pozorný. Na pokyn rozhodčího, asi po 10 vteřinách, vyšle vůdce psa pro zvěř. Pes si má zapamatovat místo dopadu zvěře a nejkratší cestou běžet pro zvěř. Způsob přinesení se hodnotí samostatně. Povzbuzování vůdce je dovoleno, ale soustavné povely snižují bodové ohodnocení. Retriever, který vyrazí pro zvěř samovolně bez povelu, musí být hodnocen maximálně známkou 1.

#### **Vodění psa**

Rozhodčí před započítáním disciplíny určí trasu asi 50 kroků. Vůdce se psem ji projdou jedním

směrem na řemeni a zpět volně. Během zkoušky nesmí vůdce držet vodítko a usměrňovat pohyb psa. Pes má jít klidně za svým vůdcem nebo vedle jeho levé nohy, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Chyby se hodnotí podle stupně provinění. V průběhu celých zkoušek rozhodčí pozorují vedení psa vůdcem a dělají si pomocné známky. Nejvyšší známku obdrží jen ten pes, kterého vůdce nemusí v průběhu zkoušek usměrňovat.

### **Chování po výstřelu**

Před každým psem musí být vystřeleno tak, jak to požadují jednotlivé disciplíny. Pes se má po výstřelu chovat korektně. Střelba nesmí psa ovlivnit tak, že uteče nebo se zdráhá pracovat. Bojí-li se výstřelu, nebo se po výstřelu vzdálí tak, že se nedá přivolat, dostává známku 0 a vylučuje se z dalšího posuzování. Tento důvod vyloučení se zapisuje do soudcovské tabulky. Vůdce si může střílet sám, není-li držitelem zbrojního průkazu, bude za něj střílet střelec, kterého určí pořadatel.

### **Stopa vůdce**

Tato disciplína se zkouší jen na ZV. Jeden z rozhodčích podrží psa, druhý odejde s vůdcem po větru s dvěma odchytkami od přímého směru na vzdálenost 200 kroků, kde se dobře ukryjí. Jestliže je v koruně osoba psu známá, může jít také do úkrytu. Zkouška se koná v přehledném terénu, aby rozhodčí, který později psa vypustí, měl možnost vidět zakládání stopy i její sledování psem. Pes může vidět zakládání stopy asi do 20 kroků. Potom ho rozhodčí nasadí na stopu obvyklým způsobem. Známkou 0 se hodnotí pes, který po třetím nasazení na stopu nedojde ke svému vůdci.

### **Radost při práci**

Typickým znakem retrieverů je vrozená a neutuchající radost z práce. Projevuje se tím, že pes má stále zájem o práci a soustavně plní požadované úkoly. Psi, kteří s nadšením neplní úkoly vůdce, nemají radost z práce. Při posuzování radosti z práce se hodnotí úsilí psa a vůle po dobře vykonané práci, které se projevují v průběhu celých zkoušek.

### **Poslušnost a ovladatelnost**

Poslušnost a ovladatelnost jsou základní dovednosti loveckého psa. Pes musí ochotně a okamžitě uposlechnout a vykonat každý hlasitý nebo jiný rozkaz svého vůdce. Nereaguje-li pes ihned na povel svého vůdce, považuje se to za chybu v poslušnosti. Pes, který z jakýchkoliv příčin neuposlechne svého vůdce a nedá se připoutat na vodítko, vylučuje se z dalšího posuzování. Když se vzdálí z vlivu svého vůdce a do 10 minut se nevrátí, vylučuje se rovněž ze zkoušek.

### **Chování na stanovišti v lese**

Při nahánce v lese má být pes na stanovišti naprosto klidný. Vůdce ho může mít buď volně odloženého nebo připoutaného na vodítko. Pes připoutaný obdrží vždy o jeden stupeň nižší známku. Pes nepokojný na stanovišti, kňučící, nervózní, který může zradit přibíhající zvěř a pes, který uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř, se hodnotí známkou 0. Pro zkoušení této disciplíny se vůdci se psy rozestaví nejméně 50 kroků od sebe jako při obstavené leči. Honci s obvyklým lomozem nahánějí zvěř. Časový limit je 10 minut a každý vůdce po 2 minutách vystřelí loveckým způsobem.

### **Chování na stanovišti u vody**

Retriever musí být na stanovišti při vodní práci naprosto klidný. Vůdce může mít psa buď volně odloženého nebo připoutaného na vodítko. Pes na vodítko obdrží vždy o stupeň nižší

ohodnocení. Pes nepokojný na stanovišti, kňučící, nervózní, a pes který uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř je hodnocen jedinež známkou 0. Postupuje se tak, že se vůdci rozestaví asi 20 kroků jeden od druhého, jako při obstavené leči. Časový limit je 10 minut, každý vůdce vždy asi po 2 minutách vystřelí loveckým způsobem.

### **Odložení**

Volně odložený pes bez známého pro něho předmětu, přivázaný na rozvinutém barvářském řemenu nebo odložený volně u známého mu předmětu musí zůstat klidně na určeném místě 5 minut. Přitom se vůdce vzdálí z jeho dohledu. Po uplynutí této doby se vůdce vrátí pro psa. Ten se musí nechat v klidu upoutat na vodítko. Je-li pes při odložení neklidný a poodejde za vůdcem na vzdálenost do 10 kroků od místa odložení, nebo napne celý barvářský řemen dostane nejvýše známku 2. Když pes při odložení kňučí, štěká nebo smýká barvářským řemenem dostane jedinež známku 0. Odložený pes na řemenu nebo u volně známého mu předmětu dostane vždy o stupeň nižší známku.

### **Slídění s dohledávkou**

Tato disciplína se provádí na prostoru 30x 150 kroků. Rozhodčí vyberou vhodné místo s porostem do výšky 20 cm. Pomocí zálomků se označí výchozí bod, vzdálenost 100 kroků a 150 kroků. Do úseku od 100 do 150 kroků se z boku hodí jeden kus pernaté na PZ a LZ. Na VZPR jeden kus pernaté a jeden kus srstnaté. Pohození zvěře nesmí pes vidět. Vůdce na pokyn rozhodčího, vyšle psa z výchozího bodu ke slídění a pomalu postupuje za slídícím psem. V době kdy pes dosáhne záloмку, který označuje 100 kroků, vůdce jedenkrát vystřelí a rovněž dojde k záloмку, kde zůstane stát. Pes pokračuje ve slídění tak, že prohledává úsek od 100 do 150 kroků a dohledává pohozenou zvěř. Slídění musí být provedeno proti větru. Časový limit pro tuto práci je 10 minut. Retriever musí přinést veškerou pohozenou zvěř. Práce se ukončí odevzdáním posledního kusu zvěře. Retriever má slídit plynule a vytrvale. Zdravou zvěř nesmí retriever štvát a toto má za následek snížení známky z poslušnosti. Z vyhrazeného prostoru nemá daleko vybíhat. Vůdce při práci může psa ovládat jemnými povely. Tato disciplína prokáže radost z práce, hledání, přinášení stejně jako vytrvalost. Přinesení zvěře se hodnotí samostatně.

Dohledá-li pes pohozenou zvěř (na VZPR oba kusy) za 6 minut od záloмку označujícího 100 kroků, obdrží známku 4, do 8 minut známku 3, do 9 minut známku 2 a do 10 minut známku 1.

### **Přinášení vlečené pernaté zvěře**

Tato disciplína se zkouší tak, aby pes musel přinést kus pernaté zvěře na vzdálenost 150 kroků s přibližně jedním pravouhlým hákem v přehledném terénu nebo na volném poli. Vlečka se na zkouškách založí s bažantem. Vlečený bažant se nechá na konci vlečky. Vlečka má být založená v nízkém porostu a po větru. Zakládání vlečky nesmí pes vidět a rozhodčí, který vlečku zakládá, po jejím ukončení odejde v přímém směru nejméně 50 kroků a tam se ukryje. Vůdce přiloží psa na nástřel označený peřím. Asi 20 kroků od nástřelu může být pes veden na vodítku, potom musí být volně vypuštěn. Při vypuštění může pes dostat poslední povel k přinesení zvěře. Za každý další povel se snižuje známka o jeden stupeň. Vůdce může psa nasadit celkem 3x. Přinese-li pes zvěř do 4 minut po vypuštění, hodnotí se známkou 4, do 6 minut známku 3, do 8 minut známku 2, do 10 minut známku 1. Počet nasazení nemá vliv na známku. Zvěř musí být vospělá a nezávadná. Vlečka nesmí být založena na čerstvě pohnojeném nebo chemicky ošetřeném pozemku.

Na VZPR a ZPR se vlečka založí 200 kroků dlouhá. Způsob přinášení a odevzdání zvěře se hodnotí samostatně v disciplíně přinášení.

### **Přinášení vlečené srstnaté zvěře**

Zkouší se a hodnotí stejným způsobem jako u zvěře pernaté. Rozdíl je pouze v tom, že tato vlečka se zakládá na vzdálenost 200 kroků a je dvakrát obloukovitě lomená. Vlečka se zakládá s divokým nebo domácím králíkem zbarveným divoče. Přinese-li pes srstnatou do 6 minut hodnotí se známkou 4, do 8 minut se hodnotí známkou 3, do 10 minut se hodnotí známkou 2 a do 12 minut známkou 1.

### **Navádění na 2 ks pernaté - handling**

Tato práce se provádí s větrem v zádech, nebo ze strany v poli s ne příliš vysokým porostem. Umístění kusů se provede z protější strany k pozici vůdce se psem na vzdálenost 60 m od místa vypuštění psa. Úhel mezi pohozenou zvěří, měřený z výchozího bodu, je asi 90 stupňů. Umístění zvěře a výchozí bod se vyznačí předem tyčemi asi 150 cm vysokými. Zkoušený pes nesmí pohození sledovat. Vůdce vypustí psa z výchozího bodu a zůstává během práce psa stát. Vůdce může navádět psa viditelným nebo slyšitelným znamením. Přinesení a odevzdání se hodnotí samostatně v disciplíně přinášení.

#### **Hodnocení:**

<b>2 donesené kusy za 5 minut.....</b>	<b>známka 4</b>
<b>2 donesené kusy za 10 minut.....</b>	<b>známka 3</b>
<b>2 donesené kusy za 15 minut.....</b>	<b>známka 2</b>
<b>1 donesený kus za 5 minut.....</b>	<b>známka 2</b>
<b>1 donesený kus za 15 minut.....</b>	<b>známka 1</b>
<b>žádný donesený kus za 15 minut.....</b>	<b>známka 0</b>

### **Dohledávka 2 ks srstnaté ve čtverci 50x 50 m**

Na ploše velikosti 50x 50 m s mladým porostem v lese se pohodí 2 ks srstnaté zvěře. Měly by být pohozeny proti větru a mimo dohled vůdce i psa. Vůdce vypustí psa k vyhánění zdravé zvěře a k dohledání zvěře pohozené. Sám nesmí do prostoru vstupovat, ale smí se pohybovat jen po jedné straně. Pes musí nalézt a přinést pohozenou zvěř. Vlastní přinesení a odevzdání zvěře se hodnotí samostatně. Doporučuje se čtverec předem vyznačit.

#### **Hodnocení:**

<b>2 donesené kusy za 5 minut.....</b>	<b>známka 4</b>
<b>2 donesené kusy za 10 minut.....</b>	<b>známka 3</b>
<b>2 donesené kusy za 15 minut .....</b>	<b>známka 2</b>
<b>1 donesený kus za 15 minut .....</b>	<b>známka 1</b>
<b>žádný donesený kus za 15 minut.....</b>	<b>známka 0</b>

### **Dohledávka střelené zvěře**

Tato disciplína se zkouší na Field Trials, má vyzkoušet použitelnost psa v lovecké praxi, tj. zda střelenou nebo postřelenou zvěř pernatou, vodní i srstnatou řádně dohledá. Jako dohledávka se tato práce hodnotí jen tehdy, dohledá-li retriever zvěř nosem, nikoliv zrakem. Dohledávka se hodnotí do té doby, než pes přijde do přímého styku s dohledávanou zvěří. Od této doby, kdy pes k této zvěři přijde a prokazatelně o ní ví, se klasifikuje přinášení.

### **Přinášení kachny z hluboké vody**

Vůdce stojí se psem tak, aby pes viděl vhažování kachny na zrcadlo. Pes může být před výstřelem volný nebo upoutaný na vodítku. Na pokyn rozhodčího imituje vůdce výstřelem skutečný lov a rozhodčí současně vhodí kachnu do vody 10 - 15 metrů, pak je pes vypuštěn

k přinášení. Retriever musí dokázat, že pro kachnu jde s chutí, že dobře plave a kachnu odevzdá vůdci do ruky. Může s kachnou i usednout. Známkou 4 se hodnotí pes, který kachnu přinesl na jeden povel a korektně odevzdal. Uchopení kachny za letku, krk apod. není chyba. Každý další povel k přinesení, uchopení, odevzdání nebo puštění kachny a vzdálení mordy od ní a opětovné uchopení bez povelu, snižují známku vždy o jeden stupeň. Způsob přinesení se hodnotí samostatně. Na ZV se může použít i jiná zvíř, například holub atd.

### **Přinášení 2 kachen z hluboké vody - handling**

Retriever musí dokázat, že se nebojí vody, že je výborným plavcem a že střelenou vodní zvíř dokáže z vody přinést. Za tím účelem vhodí rozhodčí do hluboké vody 2 střelené kachny do vzdálenosti 10 - 15 metrů tak, že spolu svírají přibližně úhel 90 stupňů. Vhození kachen do vody nesmí pes vidět. Potom je naváděn pes a musí obě kachny, v časovém limitu 6 minut, postupně přinést. Pes musí být ve vodě ovladatelný a reagovat na pokyny vůdce. Kachny musí pes odevzdat do ruky vůdci nebo s nimi usednout. Způsob přinášení se hodnotí samostatně. Celkovou známku lze snížit za špatné plavání a za špatnou ovladatelnost psa ve vodě.

#### **Hodnocení:**

<b>Přinesení 2 kachen do 3 minut.....</b>	<b>známka 4</b>
<b>Přinesení 2 kachen do 4 minut.....</b>	<b>známka 3</b>
<b>Přinesení 2 kachen do 5 minut.....</b>	<b>známka 2</b>
<b>Přinesení 2 kachen do 6 minut.....</b>	<b>známka 1</b>

### **Práce v rákosí**

Retriever musí radostně prohledávat rákosí a slídit po zvíři. Časový limit je 5 minut. Vůdce postupuje po břehu kolem vodní plochy zarostlé rákosím nebo jiným vyšším porostem, který má pes prohledat a snažit se nalézt a zdvihnout vodní zvíř. Při slídění se nesmí vyhýbat hluboké vodě, má jí přeplavat a prohledat. Na závěr slídění, před slídícího psa, vhodí rozhodčí střelenou kachnu za rákosí tak, aby kachna byla na hluboké vodě a neviděl to pes ani vůdce. Pes musí při slídění kachnu najít a bez povelu přinést. Kachnu pes odevzdá buď vůdci do ruky nebo si s ní může sednout. Známkou ovlivňuje způsob pohybu psa v rákosí, systematickosti práce, zájem o nalezení zvíře, množství vydaných povelů a vytrvalost psa. Přinášení se hodnotí samostatně.

### **Dohledávka pohozené kachny v rákosí**

Rozhodčí vhodí do vzdálenosti asi 5 m od břehu do rákosí střelenou kachnu. Vůdce ani pes ji nesmí vidět. Rozhodčí potom zavede vůdce se psem asi 50 m od pohozené kachny. Vůdce vypustí psa s povelu „hledej“ k dohledání kachny. Dohledávka se musí provádět proti větru. Přinášení se hodnotí samostatně, jako při přinášení kachny z hluboké vody.

#### **Hodnocení:**

<b>Známka 4.....</b>	<b>dohledáno do 5 minut</b>
<b>Známka 3.....</b>	<b>dohledáno do 7 minut</b>
<b>Známka 2.....</b>	<b>dohledáno do 9 minut</b>
<b>Známka 1.....</b>	<b>dohledáno do 10min.</b>
<b>Známka 0.....</b>	<b>nedohledáno do 10 minut</b>

## **Přinášení zvěře**

Retrieveri jsou skupinou loveckých psů, kteří přinášejí zvěř zásadně s „měkkou mordou“. Musí zvěř rychle uchopit do plné mordy, bez těžkostí přinést, odevzdat buď vůdci do ruky nebo s ní před vůdcem usednout. Při hodnocení musí rozhodčí brát v úvahu počasí, únavu psa, vzdálenost, ze které musel pes zvěř přinést apod. Vůdce může dát psovi maximálně 3 povely k přinesení. Nepřinese-li pes zvěř ani na třetí povel hodnotí se známkou 0 a na zkouškách neobstojí. Rozhodčí si dělají poznámky o přinášení psa ve všech disciplínách, kde měl pes možnost přinášet zvěř a ze všech takto získaných známek vypočtou aritmetický průměr jako známku výslednou.

## **Následování**

Myslivec má mít při lovu spárkaté zvěře psa vždy při sobě, aby mohl v případě postřelení zvěře tuto co nejdříve dohledat. Při zkoušení musí pes ukázat, že rozlišuje následování a volnou chůzi lesem. Zkouší se na lesní cestě, loveckém chodníku, okraji lesa apod., před prací na pobarvené stopě spárkaté zvěře.

Vůdce postupuje velmi pomalu, pes jde neupoutaný nebo upoutaný na vodítko, za ním nebo vedle jeho levé nohy. Pes musí myslivce sledovat pozorně, klidně a tiše, musí se dát nenápadným tichým povelům zastavit a stejným způsobem uvést do pohybu. Jakékoliv nápadnější pokyny vůdce, které odporují myslivecké praxi, jsou při následování nepřijatelné a snižují známku z výkonu. Asi po 50 krocích se vůdce zastaví, vyčká na místě 30 vteřin, pes musí sedět nebo ležet. Potom se opět rozejdou a asi po 50 krocích se oba zastaví, pes si sedne nebo lehne a vůdce vystřelí. Pes musí zůstat naprosto klidný. Po výstřelu vůdce upoutá psa na vodítko. Před započítáním následování musí vůdce rozhodčím nahlásit, jak jej bude pes následovat. Upoutaný pes je vždy klasifikován o jeden stupeň méně.

## **Práce na pobarvené stopě spárkaté zvěře**

Zkouší se na uměle pobarvené, 500 kroků dlouhé stopě spárkaté (zpravidla srnčí) zvěře. Asi v polovině barvy se založí pobarvené lože a řádně se označí. Celkem je stopní dráha 2x lomená. Na založení jedné stopy se použije 0,3 l barvy (vepřová nebo ovčí krev, případně jakákoliv barva spárkaté zvěře). Pes se nasadí na stopu do 1 hodiny po jejím založení. Po založení stopy poznamená rozhodčí, který jí zakládal, přesný čas jejího založení, podepíše se a lístek připevní u začátku stopy. Tento časový údaj si rovněž rozhodčí poznamená do zápisníku, který má u sebe pro případný protest. Zakazuje se zakládat pobarvenou stopu proti směru stopní dráhy. Vzdálenost jednotlivých stopních drah nesmí být menší než 150 kroků. Barvy zakládají zásadně rozhodčí. Barva se kape z láhve přes větvičky vsunuté do jejího hrdla, nebo z láhve z umělé hmoty se šroubovacím uzávěrem s dírkou. Zvěř položená na konci barvy musí být řádně zašitá v místě vývrhu. Vstřel a výstřel se ponechají nezašité.

Na konci stopy musí vždy ležet kus spárkaté zvěře. Spárkatá zvěř se nejprve položí na řádně označeném nástřelu a odtud se nese po každé dráze. Na loži se chvíli odloží. Kus na konci barvy musí být stejný, jakým byla zhotovená stopní dráha. Dráhy se předem vyznačují na stromech, buď papírky pro směr dopředu i dozadu, nebo zpředu lístky a zezadu barvou. Značky, při zakládání barvy, pro směr dopředu se ponechají na prvních 20 krocích pro lepší orientaci. Pes může barvu vypracovat jako vodič na řemeni, oznamovač nebo hlasič.

### **a) vodič na řemeni**

Pes vede svého vůdce na barvářském řemeni nejméně 5 m dlouhém až na konec dráhy, kde leží zhaslá zvěř. Známku 4 se jeho výkon hodnotí tehdy, může-li vůdce psa sledovat volným krokem, ne klusem nebo dokonce během. Sejde-li ze stopy a sám se opraví, nepovažuje se to za chybu. Po celý čas musí být zřejmé, že pes je v barvářském řemeni zalehlý, že sleduje



stopu s jistotou. Sejde-li však z barvy, musí alespoň jeden rozhodčí postupovat za ním a po 30 krocích ho zatroubením zastaví. Potom jsou vůdce a pes vráceni do místa, kde sešli z barvy, musí si jí sami najít a pokračovat po ní. Za každou takovou opravu se snižuje známka o jeden stupeň. Vůdce se po celou barvu nesmí otáčet, aby sledoval správný směr podle zadních značek. Za každé otočení se rovněž snižuje známka o jeden stupeň. Na barvu se pes může znovu, po chybě, nasadit nejvýše třikrát. Každé nové nasazení snižuje známku o jeden stupeň tak, že vypracování celé barvy až po třetím zbloudění a vrácení se na stopu se hodnotí známkou 1.

Retriever může, při práci na barvě jako vodič, pobarvenou stopní dráhu vypracovat také volně, v těsném kontaktu s vůdcem. Za práci volně se připočítávají až dva body. Při práci jako oznamovač nebo hlasič musí retriever vždy k loži dojít na řemeni.

#### **b) oznamovač**

Před započítáním této disciplíny musí vůdce ohlásit rozhodčímu, jakým způsobem mu pes oznámí dosledovanou zvěř.

Od nástřelu po lože pracuje pes na řemeni vždy jako vodič. U lože ho vůdce vypustí a zbytek dráhy musí pes vypracovat volně, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. V případě, že pes mine lože, bude pokračovat až do konce jako vodič, ale známka se mu snižuje o jeden stupeň. Rozhodčí na konci dráhy sleduje, zda si pes zvěř ověřil.

Po odběhnutí psa od kusu zvěře oznámí rozhodčí zatroubením, že pes u zvěře byl a že se vrací. Po příchodu k vůdci musí mu pes dříve ohlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce dovést ke zvěři. Pes se musí pro vůdce vrátit do 10 minut od vypuštění. Selže-li pes (jako oznamovač může být vypuštěn pouze dvakrát), může vůdce požádat rozhodčího, aby mohl pes vypracovat zbytek barvy znovu jako vodič na řemeni. Znamka za výkon se mu však snižuje o jeden stupeň za každé nové nasazení na loži. Vůdce může psa při této práci povzbuzovat tak, jak je zvykem v lovecké praxi. Přinese-li pes srnčí místo oznámení, práce se ukončí a pes se ohodnotí jako vodič známkou o jeden stupeň nižší než jak pracoval až na lože.

#### **c) hlasič**

Až k loži pracuje vždy pes jako vodič na řemeni. U lože jej vůdce vypustí a zůstane stát na místě. Pes musí samostatně dosledovat kus a do 10 minut začít u něj hlásit. Hlášení musí trvat až do příchodu vůdce ke zvěři. Pes se nesmí žádným způsobem povzbuzovat nebo nutit hlásit. Není závadou, jsou-li v hlášení krátké odmlky. Selže-li pes (jako hlasič může být vypuštěn pouze dvakrát), může vůdce požádat rozhodčího, aby mohl pes vypracovat zbytek barvy znovu jako vodič na řemeni. Jestliže pes mine lože, postupuje se jako u oznamovače. Znamka za výkon se mu však snižuje o jeden stupeň. Přinese-li pes srnčí místo hlášení, práce se ukončí a pes se ohodnotí jako vodič známkou o jeden stupeň nižší, než jak pracoval až na lože.